

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Griffie commissies Bestuur en Onderwijs
Bouwbegeleidingscommissie
M.J. van der Leeden
T 070 318 2311
E m.vdleeden@tweedekamer.nl

Verslag

Verslag van de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie 19 maart 2015

Aanwezig: Elias (voorzitter), Van Meenen, Öztürk, Van Laar (tot 13.00 uur), Kuiper (tot 13.00 uur), Tigchelaar, Bakker (adviseur), Van Gils (adviseur), Wijmalen (projectleider ambitiedocument), Van der Leeden (griffier)

1) Opstellen hoofdvarianten

- a. Voorafgaande aan de vergadering stelt de heer Elias (incl. de aanwezigheid van de heren Kuiper en Van Laar die de vergadering om 13.00 uur moeten verlaten) voor 4 of 5 hoofdvarianten op te laten stellen (inclusief tijdpaden en financieel plaatje). De varianten die nu voorliggen (gefaseerde aanpak van 13 jaar en een niet-gefaseerde aanpak met volledige uitplaatsing van 5,5 jaar) zijn extreem en liggen ver uit elkaar.
- b. De heer Elias merkt hierbij op dat op basis van meerdere varianten meer te kiezen valt, er een weloverwogen keuze kan worden gemaakt en voorkomen kan worden dat men later in het proces stuit op veel weerstand. Het is volgens de heer Elias verstandig om eerst meerdere hoofdlijnen in beeld te hebben en uit te laten werken alvorens een hoofdrichting wordt gekozen en die nader uit te werken. Binnen varianten zitten allerlei afwegingen, aannames en keuzes. Eerst zal daar helderheid over moeten komen, voordat hoofdkeuzes kunnen worden gemaakt.
- c. De heer Elias noemt als voorbeeld 2 varianten die kunnen worden opgesteld: een variant die uitgaat van een renovatieduur van maximaal 2,5 jaar en een variant zonder de dure en zeer ingrijpende warmte-koude opwekking uit aardbronnen (WKO).
- d. De leden van de BBC kunnen zich vinden in het voorstel meerdere varianten in beeld te brengen. Suggesties/ideeën die hierbij worden naar voren worden gebracht: alleen weggaan uit het gebouw als het

datum 19 maart 2015
betreft Verslag van de vergadering van 19 maart 2015

echt niet anders kan, creatievere oplossingen in beeld brengen (bijv. ook kijken naar vergaderfrequentie en recessen), accent op sober en doelmatig, compartimentering van het gebouw als optie onderzoeken, onderscheid maken tussen 'nice to have' en 'need to have', kijken naar variant wel/niet uitplaatsen van deel van ambtelijk personeel.

- e. Mevrouw Wijnmalen merkt op dat het ambitiedocument/maximumvariant een ambtelijk document betreft en dat de andere varianten gaan over tijdsduur (13 jaar en 5,5 jaar) en integraliteit (wel niet volledige uitplaatsing).

2) Status, mandaat BBC

- a. De heer Van der Leeden beschrijft in het kort de status/mandaat van de BBC. De BBC is een adviescommissie van het Presidium en is samengesteld uit zowel Kamerleden, als vertegenwoordigers van de fractiemedewerkers en de ambtelijke diensten. De BBC wordt bijgestaan door enkele adviseurs, te weten de heer Bakker (directeur Bedrijfsvoering, Financiën en Personeel & Organisatie) en de heer Van Gils (hoofd Facilitaire Dienst).
- b. Mogelijk schuift in een later stadium een adviseur van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) aan.

3) Status en context van de stukken/renovatieplannen

- a. De heer Bakker geeft op verzoek van de BBC in het kort de status en context weer van de stukken die betrekking hebben op de renovatie van het Binnenhof.
- b. Het RVB heeft de bewoners van het Binnenhof, gegeven het feit dat het Binnenhof moet worden gerenoveerd, verzocht op te schrijven waar bij de renovatie naar gekeken moet worden. De bewoners is gevraagd hier niet terughoudend mee om te gaan en een langetermijnperspectief van 30 jaar te hanteren. De Binnenhofbewoners (AZ, Raad van State, EK, TK) hebben dit inmiddels opgepakt. Ook de Kamer heeft een ambitiedocument opgesteld. Deze moet nog worden vastgesteld door het Presidium.
- c. Het RVB werkt de verschillende ambitiedocumenten uit, waarover door minister Blok en het kabinet een besluit wordt genomen, waarover de Kamer zich vervolgens kan uitspreken.
- d. Mevrouw Wijnmalen (projectleider en auteur ambitiedocument, maximumvariant) merkt op dat 3 fracties (CDA, PvdD en SGP) op

datum 19 maart 2015
betreft Verslag van de vergadering van 19 maart 2015

het ambitiedocument hebben gereageerd. Het ambitiedocument is ook in het Presidium besproken, maar nog niet vastgesteld en heeft dus nog geen status.

- e. De heer Bakker adviseert de BBC niet te snel in het ambitiedocument te schrappen, omdat nieuwe ambities in een later stadium niet meer kunnen worden toegevoegd.
- f. De heer Van Meenen merkt op basis van de voorliggende scenario's op dat een open gedachteswisseling mogelijk is, maar dat een financieel plaatje ontbreekt.
- g. De heer Van Gils merkt op dat de insteek/aanleiding van de renovatie/onderhoud van het Binnenhof de vervanging van technische installaties betreft. Ook aanpak brandveiligheid en enkele bouwkundige verbeteringen vallen onder deze zgn. minimumvariant.
- h. De heer Öztürk zou bij de renovatie graag aandacht willen voor: fitnessruimte, ruimte voor jongeren (te denken valt aan een museum) en een rust/gebedsruimte. Mevrouw Wijnmalen merkt op dat deze punten reeds zijn opgenomen in het ambitiedocument. Ook stelt zou de heer Öztürk voor te onderzoeken of van het oud-ministerie van Koloniën een museum kan worden gemaakt, zodat 160.000 jongeren die de Tweede Kamer bezoeken de geschiedenis van Nederland beter inzichtelijk krijgen. En een combinatie met Prodemos is een nadere afweging waard, aldus de heer Öztürk.

4) Review van renovatieplannen Binnenhof

- a. In de vergadering is uitgebreider stilgestaan bij de review van de reeks adviesrapporten en technische inspecties van het Rijksvastgoedbedrijf (de review is opgesteld op verzoek van het Presidium).
- b. De BBC wenst opheldering over de volgende zin (punt ad a op pagina 2): "Het is moeilijk te doorgronden in hoeverre varianten van dergelijke ringstructuur wezenlijk verschil uitmaken voor fasering en doorlooptijd van de renovatie".
- c. Ook vraagt de BBC zich af of WKO, dat als één van de grote complicerende factoren in de renovatie wordt aangemerkt, wel wenselijk is. Een variant zonder WKO zou de BBC graag uitgewerkt zien (zie ook punt 1).
- d. Gevraagd wordt om duidelijkheid te krijgen over de volgende passages in de review:

datum 19 maart 2015
betreft Verslag van de vergadering van 19 maart 2015

- Par. 3.1.: "Eventueel bezwijken veroorzaakt grote mechanische spanning op kabels, etc. ..Onduidelijk is of gevolg is gegeven aan het advies (Mei 2013) de constructie van deze kabelgoten op sterkte te controleren".
  - Par. 3.2.3.: "Helaas ontbreekt in de overgelegde stukken een inhoudelijke weging door het RVB van deze externe studie".
- e. Opgemerkt wordt door de heer Van Meenen dat bij watermistinstallaties veel mis gaat. Serieus zouden alternatieven overwogen moeten worden.

5) Volgende vergadering

- a. In de volgende vergadering wordt het ambitiedocument uitgebreider besproken.
- b. Deze vergadering is op 25 maart, van 12.15-13.00 uur.

De griffier voor dit verslag,
Van der Leeden